

ספר

מסילת ישרים

על דרך הסוד

מאמר שמונה עשר

האמיתית

מאת הצעיר באלפי ישראל

אברהם יעקב באמור הר"ר חיים זצ"ל פריצקי

אם לא נסתכלנו ולא עיננו מה היא היראה האמתית
ומה ענפיה, איך נקנה אותה,

אם על בניס

כפי שהתבאר במאמר הקודם, ה"יראה" היא ה"שכינה", שהיא אמנו – האמא של כלל ישראל. משמעות הדבר בפועל היא, שמכיוון שכפי הנזכר כלל עניין הקב"ה השכינה ועם ישראל הוא שהם כמשפחה אחת, לכן מחובתנו שמשפחה זו תהיה משפחה טובה כפי הראוי.

להשלמת בירור הדבר – כיצד "נבנה" את משפחתנו כראוי, יש להקדים:

הנה, כפי הנראה בדבר זה – שאנו בני הקב"ה והשכינה, ישנה סתירה ביסוד הדברים: מצד אחד סדר הדברים הוא כפי הנזכר – שעם ישראל הם בני הקב"ה והשכינה, ומצד שני הקב"ה מתגלה כדוכרא ועם ישראל הם הנוק' עצמה וכפי הכתוב בהרחבה ב"שיר השירים". אם כן יש לברר האם אנו בני הנוק', או הנוק' עצמה של הקב"ה שהיא השכינה?

במקביל יש לברר, מהי מטרת הבריאה – האם היא ליחוד קוב"ה עם שכינתיה – שבמבנה הימים השכינה היא היום השביעי, או ליחוד הקב"ה עם עם ישראל – שבמבנה הימים הם בחינת היום השביעי?

בניס - הבונים

ביאור בסיס הדבר הוא, שהבנים והנוק' עצמה הם דבר אחד. אם כן, שני הדברים יהיו נכונים – והוא שמטרת הבריאה היא יחוד קוב"ה עם שכינתיה, ומכיוון שאף הבנים הם חלק מהנוק' שהיא השכינה הרי שאף הם חלק מהיחוד, וכדלהלן:

הנה, כלל הוא, שהתעוררות רצון קיום הברית שבין כל דוכרא ונוק', הוא בהעלאת הנוק' את רצונה לייחוד. והנה, למדונו רבותינו, שיצירת רצון הנוק' להדבק בבעלה נעשה בדווקא על ידי בני הנוק'.

סדר הדבר מתבאר על פי דברי חז"ל, האומרים שכשהאשה יולדת הרי מחמת צער הלידה היא קופצת ונשבעת שהיא לא תזקק שוב לבעלה.

הדברים נראים תמוהים, שהרי מכיוון שהיא נשבעה מדוע היא חוזרת ונוקקת לו?

ביאור הדבר הוא, שלאחר שנולד הבן הראשון ומשמחה, הרי הוא הוא הגורם לה לרצון שיהיו לה בנים נוספים, ובכך הוא גורם לה להעלות רצון לייחוד נוסף. אם כן, הבנים הם הם מעלי הרצון לייחוד על ידי הפעלתם את אימם.

זהו טעם הדבר שהבנים נחשבים חלק מאמם – משום שהם הם המפעילים אותה!

על בסיס זה, כך הוא הדבר גם ביחוד קוב"ה ושכינתיה. אמנם היחוד הוא בין הקב"ה ובין השכינה, אך מכיוון שאנו בני השכינה ובנו תלוי כל הרצון שבין הקב"ה ובין השכינה, הרי שאנו חלק ממנה, ואם כן נחשב הדבר שהיחוד הוא גם בין הקב"ה ובינינו – בהיותנו חלק מהשכינה.

מקור הבנים – הבונים

באמת, לביאור דבר זה – שהבנים והאם הם דבר אחד לעניין היחוד, יש עומק נוסף:

הנה, מקור כל בן הוא באמו, שהרי ממנה הוא נולד. באמת, אין סדר הדבר שעם לידת הבן הוא ניתק מאמו באופן מוחלט, אלא סדר הדבר הוא שאף לאחר לידתו נשאר שורשו באמו ובכך הוא נשאר להיותו חלק מאמו. זהו בסיס טעם אהבת הבן לבנה, והוא משום שאף לאחר הלידה בנה הוא חלק מעצמה!

על בסיס זה, כך הוא הדבר גם בישראל והשכינה. מכיוון שישראל הם בני השכינה, הרי הם חלק ממנה. משום כך, יחוד קוב"ה ושכינתיה, הוא עצמו יחוד הקב"ה ועם ישראל.

העולה מהדברים הוא, שמכיוון שהבנים הם הגורמים ליחוד הוריהם, הרי ככל שהם גורמים ליותר נחת להוריהם הרי הוריהם יהיו יחד, וככל שהם מפחיתים בנחת הרי יתרחקו הוריהם זה מזה, עד לקיום הכתוב "ובפשעכם שלחה אמכם" – היא השכינה שבעוונותינו שולחה מהקב"ה.

עניין זה, הוא הוא עניין כל המצוות. המצוות הנעשות על ידי הבנים שהם עם ישראל, הם המביאים לצוותא בין הקב"ה ובין השכינה, ו"צוותא" זו היא היא ה"יחוד קוב"ה ושכינתיה".

המשמעות העולה מהדברים היא, שלאחר שידועים אנו מה היא "היראה האמיתית" שהיא אימנו, ולאחר שידועים אנו שחיובנו הוא שמשפחתינו תהיה טובה ומכלל זה להביא ליחוד אבינו ואימנו – קוב"ה ושכינתיה, ובמקביל – להביא לכך שששת ימי הבריאה ישרתו את יום השבת, ובמקביל – ששת אלפי השנה יתנו את כוחותיהם אל האלף השביעי, הרי חובתינו היא להתחזק בהעצמת תודעתנו "מה היא היראה האמתית ומה ענפיה".

האמיתית

עם בירור עניין ה"יראה", הרי תתברר ביתר שאת משמעות היראה "האמיתית".

דבר "אמיתי", משמעותו היא שאכן הוא נכון מציאותית. על כן, הדבר מחייבנו להבין, שאם אכן הינך בן של הקב"ה ושל השכינה, הרי שחובתך היא לקחת על עצמך את האחריות להביא לתיקון משפחתך החרבה מבלי בניה.

יש בכך כמובן גם "עבודת ה'" ברמה הרבה יותר גבוהה והרבה יותר נכונה ונבונה מאשר עבודה שהיא בחסר ידיעה זו, אך מעבר לכך יש כאן בסיס יושר האדם להביא לכך שמשפחתו תהיה "משפחה טובה" כפשוטו ממש!

קידום נושא זה נעשה על ידי המצוות, ואולם כוחן של המצוות לעשות את הדבר תלוי אף הוא בהבנה זו, באופן שאם הן נעשות באופן מובן איך הן בונות את הבית – כשבוודאי יש בכך הגיון מובנה ברור ישר ונאמן, הרי אכן הבית נבנה.

אפשרות ההבנה – היאך הבית נבנה כתוצאה מהמצוות, נמצאת אף היא בדברי חז"ל ובדברי רבותינו ממשיכים דרכם, והיא היא "חכמת האמת".

ככל שהאדם מבין זאת ופועל לקידום הדבר, הרי אביו ואמו אוהבים אותו יותר, ובמקרה דידן – אין אביו – אלא הקדוש ברוך הוא, ואין אמו – אלא כנסת ישראל.

העיבורים

ביתר הרחבה:

כפי הנזכר, יצירת רצון הנוק' להדבק בבעלה, נעשה על ידי בניה. מכלל משמעות סדר זה הוא, שהבן הראשון הוא הגורם לה לרצון שיהיו לה בנים נוספים. אם כן, ה"בן", הוא הוא ה"בונה" את משפחתו.

יש בדבר סדר נוסף:

הנה, כשנתבונן נראה, שכל תהליכי התפתחות האדם במשך חייו, הם בסדר עיבור – הוא החימום בתוככי דבר סגור, ויציאתו משם בתהליך לידה.

הנה, עוד טרם היות האדם במעי אמו, הרי נמצא הוא במעי אביו. סדר ה"הורה גבר" הוא, שאותו חלק בגוף האב בו נמצא שורש בנו – מתחמם, וכתוצאה מכך יוצא שורש הולד ממעי אביו בתהליך המקביל לתהליך לידה.

כהמשך לכך – לאחר שהוא יצא ממעי אביו, נמצא אותו ולד במעי אמו. ברחם זה שוב הוא מקבל ממנה "חום" במשך תשעת החדשים, ולאחריהם שוב הוא יוצא ממנה בתהליך לידה.

כהמשך לכך, הרי לא הסתיים גידולו של אותו ולד הנולד, אלא יש להוריו לתת לו חום ולגדלו עד לתחילת היותו בר חינוך.

כהמשך לכך, הרי לא הסתיים גידולו של אותו ולד הנולד, אלא יש להוריו לתת לו חום ולחנכו, עד שידע להתקדם הלאה להכנסו אל בית הספר.

כהמשך לכך, הרי לא הסתיים גידולו של אותו ולד הנולד, אלא יש להוריו לתת לו חום ולחנכו, עד שידע להתקדם הלאה להכנסו אל הישיבה לצעירים.

כהמשך לכך, הרי לא הסתיים גידולו של אותו ולד הנולד, אלא יש להוריו לתת לו חום ולחנכו, עד שידע להתקדם הלאה להכנסו אל הישיבה הגדולה.

כהמשך לכך, מכאן לנישואיו, ומכאן להקימו משפחה ועוד.

אם כן, כשנתבונן נראה שכל תהליכים אלו ועוד אלפי תהליכים העוברים על האדם בימי חייו, כולם הם בסדר של עיבור – בו הוא מקבל "חום" מהוריו או ממקורות אחרים, ולאחר מכן הלידה.

והנה, על דרך שהתבאר לעיל שהבן הראשון הוא הגורם לרצון לייחוד אביו ואמו והוא הדבר המביא לעיבור וללידה נוספים – המביאים להולדת הבן הבא, כך הוא הדבר בתהליכי העיבור והלידה של האדם בעצמו. עיבורו הראשון גורם ובונה את השני, השני לשלישי וכך הלאה.

דוגמא לדבר: אם תהליך ה"עיבור" הראשוני שבמעי האב היה תהליך טוב וראוי, הרי האם תקלוט את טיפה זו כראוי ותתעבר בה עד להולדתה אותה כולד, אך אם ח"ו היא לא היתה טובה וראוייה, הרי האם תפלוט אותה.

כהמשך לכך, אם האם פיתחה את אותו עובר במעיה כראוי והוולד יצא בריא ושלם, הרי כך גם יהיה לאותה האם רצון לגדל את אותו הוולד הנולד כראוי. מנגד, אם ח"ו נולד הוולד עם בעיות כל שהן, הרי הדבר מפחית את רצונה ואת כוחה של האם להמשיך לגדל אותו אל השלב הבא, ועל דרך זו מכל עיבור ולידה אל כל עיבור ולידה שלאחריה.

משמעות הנזכר היא, שמכיוון שה"יראה" היא "אמיתית" דהיינו שהיא אכן אמנו ממש, ומכיוון שמשמעות הדבר היא שיש לנו לקחת "אחריות" על הדבר, ומכיוון שדרך סדר הדברים הוא שכל מבנה בסיסי נכון מקדם הלאה מבנים נכונים של גדילה הלאה והלאה, הרי שמחובתנו לפקוח את עינינו ולהבין היטב מה סדר בסיסי ה"מבנים" של קשר הקב"ה השכינה וישראל, איך מביאים אנו ליישומן, ואיך כהמשך לכך נבנים עוד "עיבורים" ו"לידות" של שלבים מתקדמים בקשר שביניהם, כשמטרת הכל היא ש"משפחתנו" תהיה "טובה" יותר ויותר.

